

Pyee

nrɔ a

Ɔnyɔnudisa

Wema əla i nyi wema nrɔtɔ kə Pyee kə nyi aməɔɔɔɔɔɔɔɔ Yesu Kriso tɔ i gbə nyi əhabɔɔɔɔməganxo a i nrɔ wema əla. Ɔ nrɔ ɛ gəkəmə i lə gəkɔpamə lə Babilɔnu kidə əvi a Makə a. Ɔ nrɔ wema ɔɔɔɔ aməcancan wo kidə əhabɔɔɔ kə lə Asii kamə awo. Ɔ nrɔ wema i a sə də nrɔsən ranmə nə xɔsəɔ kə lə sə vəvə sə awo, i nu nə wo bə wo xɔsə na rikə lə əku kə Yesu Kriso ku a, kidə nyɔnyɔ kə i nyɔ co əku a ji, i nu nə wo bə wo akran kidə əvɔɔɔn wɔwɔ. Ɔnyɔta kə ji Pyee xonu do awo ɔɔ wo kə: Mi zan àgbə kɔkɔ, ənu kə xɔsəɔ ɔɔ a wɔ a, mi gbə ənuvɔɔn wɔwɔ ɔɔ i wɔ ənyɔɔ, ənu nyɔ nə xɔsəɔ kə wo a də aya nɔ awo.

Cocomə kə wema a hən awo kə

Pyee ci xɔsəɔ wo ɔɔɔɔ (1:1-2)

nrɔkuviɔɔɔɔ, xɔsə kidə rɔnrɔn(1:3-12)

Mi zan àgbə kɔkɔ (1:13—2:10)

Sigbə xɔsəɔ ɔɔ a wɔ nə ənu mɔ a (2:1—4:19)

Mi ləbə nə Mawu dukɔn(5:1-11)

Aməciwo(5:12-14)

Aməci

1 Ɔnyə Pyee, Aməɔɔɔɔɔɔɔɔ Yesu Kriso tɔ; i lə nrɔ wema a ɔɔɔɔ miawo aməcancan Mawutɔ, kə nyi aməjro, i gban də Pɔɔn, Galati,

Kapadosə, Azii kidə Bitinii kan mə awo. ²Mawu Dàdà a, can mi dɛdɛca, sigbə ì ɔ̄o e ɔ̄e a. To Gb̀ngb̀n K̀k̀o ji a, é c̄o mi w̄o duk̄on k̀k̀o, n̄ə mia s'ətonu n̄ə Yesu Kriso, i y'əhun la c̄o mi d̄ə k̀k̀o ji. Mawu na na àf̄enu kidə f̄afa mi l'əgb̄osusu mə.

Ənu kə mi lə kp̄o əm̄o n̄ə a

³Mí kafu Mawu, mía Xot̄o Yesu Kriso yə Dada. Lə ye xomənȳonyo gan̄gan mə a; é na i wo tr̄o mí ji, to Yesu Kriso ye nȳonyo c̄o əku mə. Ənu hunna i d̄o i mí a ŋkuviɔ̄oɔ̄o nyi ŋkuviɔ̄oɔ̄o àgb̀è àgb̀è, ⁴i mí n̄ot̄əkp̄o cin̄o kə Mawu c̄o ɔ̄e n̄ə am̄ə kə nyi yet̄o wo a. Cin̄o hunna ŋ̄ dan n̄ə hən o, kp̄o ŋ xo n̄ə əɔ̄u o, i na lə k̄o ḡasiaḡam̄ə. Mawu c̄o ε ɔ̄e n̄ə mi lə s̄əxo; ⁵é c̄o ε ɔ̄e n̄ə miawo kə Mawu ye ŋusən c̄o al̄o c̄on to x̄osə mə awo, cagb̄ət̄o n̄ə x̄ogan kə s̄əgb̄ə ɔ̄e a na nyi d̄əɔ̄ə disa lə ŋkəkə ŋgb̄əsit̄o wo gb̄ə. ⁶Ənə a, bari n̄ə ì va bȳo bə mia n̄ə ŋtikuku mə ifya n̄ə ḡam̄ə h̄oɔ̄eka to t̄ət̄əkp̄o ar̄əkp̄a ar̄əkp̄a wo mə a, mi kp̄o j̄j̄d̄ə cagb̄ə ənu nȳə hunna wo t̄o, ⁷Wo do n̄ə cika kp̄o l'èzo mə, gan̄kə ə danəhən, nənə kə i wo a do mia x̄osə kə x̄o əho s̄uḡbo wugan cika a ca kp̄o n̄ə, i a kp̄o bə a t̄ə ŋ n̄o anyi kəkə s̄ə yi maa. Ənə a, ḡəkəm̄ə Yesu Kriso la d̄ə ɔ̄eekya disa a, wo a na mi k̄afu kafu, i la na mi yeyi, kidə b̄ùb̄ù. ⁸Yesu a, mi ŋ lə kp̄o ε o, ḡan̄kə mi r̄on ε. Mi ŋ lə kp̄o ε ifya o, ḡan̄kə mi x̄o ε s̄ə, yeid̄o, i mia j̄j̄d̄ə kp̄əkp̄o s̄uḡbo, j̄j̄d̄ə kp̄əkp̄o a s̄uḡbo kəkə wo ŋ ka t̄ə nu i o. ⁹Mi lə kp̄o j̄j̄d̄ə hunna, ɔ̄o wo x̄o mi gan. X̄oğan i nyi àj̄d̄ə kə mi x̄o n̄ə x̄osə kə mi w̄oɔ̄e n̄ə Kriso a. ¹⁰Mawugb̄əɔ̄ot̄o wo k̄ù ənu wo ḡòm̄ə i gb̄ə ka ənyo s̄ə d̄ə x̄oğan a ji nȳd̄əŋbin, wo gb̄ə xonu d̄ə ənu nana kə Mawu c̄o ɔ̄e n̄ə mi a ŋ. ¹¹Wó j̄ə agbagba i a d̄əsi ḡəkeem̄ə n̄əmi ar̄əkp̄a kee i ənu kə Gb̀ngb̀n Kriso t̄o nu awo la j̄o do, ɔ̄o Gb̀ngb̀n hunna kə lə wo mə

a nu vèvè kə Kriso ɔ̄o la sə a nə wo ɔ̄eɔ̄eɔ̄e, i gbə nu kafukafu kə la nyi yetɔ̄ lə vɔ̄vɔ̄ mə a nə wo. ¹²Mawu ɔ̄ə disa nə Mawugbəɔ̄ɔ̄tɔ̄ awo bə ənyɔ̄ kə wo cɔ̄ də asi nə wo a, ɔ̄ nyi wonɔ̄tawo tɔ̄ o, vɔ̄ a, mia wo kə lə wɔ̄ èdɔ̄ hunna wo tɔ̄ i ì nyi. Ɖo, Ɖɛnɛnyɔ̄eɔ̄ɔ̄tɔ̄wo nu ənyɔ̄ a nə mi ifya; wó nu i nə mi to Gbɔ̄ngbɔ̄n Kɔ̄kɔ̄ kə wo dɔ̄ ɔ̄iɔ̄ co səxo a ye ɔ̄usən mə, i Mawunɔ̄eɔ̄ɔ̄tɔ̄ wo cawo ji i a dəsi ənyɔ̄ hunna.

Mi zan àgbè kɔ̄kɔ̄

¹³Yeidɔ̄, mi nɔ̄ ayejejeji i sə wɔ̄ ənu, i miaye na l'ətə, mi cɔ̄ mia ɔ̄kuvɔ̄iɔ̄ɔ̄ɔ̄ see də ənu nana kə Mawu la na mi gəkəmə Kriso la ɔ̄ə ɔ̄əkia disa a ji. ¹⁴Sigbə əvi ətonu sə tɔ̄ wo ənə a, mi ɔ̄ ka gbə zan nɔ̄nɔ̄mə əjro vɔ̄en tɔ̄ kə mi zan nɔ̄ ɔ̄eɔ̄eɔ̄e kə mi lə manya mə a o. ¹⁵Vɔ̄ a, mi nyi amə Kɔ̄kɔ̄ lə mianu wɔ̄wɔ̄ wo see mə, sigbə Mawu kə yɔ̄ mi a nyi amə kɔ̄kɔ̄ ənə. ¹⁶Ɖo wo ɔ̄rɔ̄ də Mawunɔ̄yɔ̄ wema a mə bə: «Mi nyi amə kɔ̄kɔ̄, ɔ̄ə amə kɔ̄kɔ̄ i ɔ̄ nyi .» ¹⁷Nə mi lə xoɔ̄ə a, mi yɔ̄ nə Mawu kə ɔ̄ xo nə ɔ̄kuvita kpɔ̄, gbɔ̄xo i ɔ̄ə nə kojo nə amə dəsyaɔ̄ə, sigbə amə ɔ̄eka ɔ̄eka wɔ̄ ədɔ̄ mɔ̄ a bə Dàdà. Yeidɔ̄, lə gàmə kə kpɔ̄tɔ̄ i mi a wɔ̄ lə anyigban ji a mə a, mi a zanzan wo na ɔ̄ə disa bə mi ɔ̄ə bùbù nə ε. ¹⁸Mi nya bə ɔ̄ nyi ənu kə danəhən awo, sigbə èho nɔ̄mi cika i wo sə xɔ̄ mi lə àgbè gbalə kə mi a tɔ̄gbin wo zan, i mi ɔ̄ù ye gu a si o. ¹⁹Vɔ̄ a, Kriso èhùn kə xɔ̄ àfi a i wo sə xrə mi. Kriso a wɔ̄ ɔ̄e sigbə aringbɔ̄vi kə ɔ̄ afən nu ɔ̄ə ɔ̄ lə o, i ənu xoɔ̄uxoɔ̄u ɔ̄ə ɔ̄ lə a ənə. ²⁰Mawu cɔ̄ ε gbɔ̄xo i ɔ̄ə xixə a, i ɔ̄ə é disa lə ɔ̄kəkə cɔ̄ngbətɔ̄ əla wo mə cagbə miatɔ̄. ²¹To ya ji, i mi xɔ̄ Mawu kə nyɔ̄ ε lə aməkuku wo mə i cɔ̄ kafukafu nə ε a sə lə. Ɖnə a, mi co mia cɔ̄ mia xɔ̄sə kidə mia ɔ̄kuvɔ̄iɔ̄ɔ̄ɔ̄ də Mawu ji. ²²Mi s'ətonu nə àdòdò a i dɔ̄, i mi cɔ̄ miadekiwo də kɔ̄kɔ̄ ji, cagbətɔ̄ nə mia rɔ̄n mia nɔ̄vi wo lə àdòdò mə.

Mi rɔn mia domə tɔ wo vəvə dɛ kidə əji kəkɔ. ²³ Ðo wo trɔ mi ji, ɣ nyi ənuku kə danəhən a ji i wo trɔ mi ji to o, vɔ a, ənuku kə ɣ danəhən a ji i wo trɔ mi ji to. Mawu nɔ əgbə əgbə kə lɛ dɛ tɛgbɛɛ a ji i wo trɔ mi ji to. ²⁴ Ðo wo ɣrɔ də Mawu nɔ wema mə bə:

«Àgbətɔ wo see i wɔdɛ sigbə əgbə ənə, i yecɔdɔdɔ see wɔdɛ sigbə əgbəsə ənə; əgbə a na xu i əsə a na gejen.

Vɔ a, Ètɔhonɔ ye nɔ lɛ dɛ tɛgbɛɛ.»

Ènɔ a, i nyi əɣə nɔɛ kə wo nu nə mi a.

Kriso i nyi zogojikpə

2 Mi gbə dākaxoxo dəsiaɔ dɛ, mi gbə vixɔ xoxɔ dəsiaɔ dɛ, i gbə ayemənu wɔwɔ, əɣuhwan kidə amənyɔnunu dəsiaɔ dɛ. ² Sigbə dɛvi cukuvi wo ji nə anɔci a, mi ji anɔci gbɔngbɔn mə tɔ kəkɔ Mawunɔ tɔ a, kə a dɔ i mi a cin lə xɔsə mə i la kpɔ xɔgan a. ³ Ènə a, wo ɣrɔ de Mawu nɔ wema mə bə:

«Mianɔ wo mi dɔ sigbə Ètɔhonɔ nɔ xomə mɔ a kpɔ.»

⁴ Yeidɔ, mi gbo təbɔ Àxotɔ, əkpə əgbə əgbə kə əgbətɔ wo gbə, i Mawu sə kpɔ əkpə xɔxɔ, i cɔ ɛ a; ⁵ nə mia cawo, sigbə əkpə əgbə əgbə wo ənə a, wo a cɔ mi sə tu Mawusənxo gbɔngbɔn kəkɔ tɔ. Mi a nyi Mawuvɔsatɔ kəkɔ wo ha, i la sa nə əvɔ gbɔngbɔn mə tɔ nə Mawu, i à xɔ nə ɛ kidə xomənyɔ to Yesu Kriso ji. ⁶ Ðo wo ɣrɔ də Mawu nɔ wema mə bə:

«Mi kpɔ, η cɔ zogojikpɔ xɔ àfi dɛka

dɔ anyi dɔ Sinyɔɔ,

η can ε i, amɔ kɔ la xɔ ε sɔ a,

η na dɔ̀ ηkpɔn kpɔ gbɔdɔ o.»

⁷ Èkpɔ hunna i nyi èkpɔ xɔ afi nɔ miawo xɔsɔtɔ wo. Vɔ̀ a, nɔ maxɔsɔtɔ wo a, wo ηrɔ de Mawu nyɔ wema mɔ bɔ:

«Èkpɔ kɔ àxɔ mɔtɔ wo gbɔ a,

i va trɔ zun zogojikpɔ.»

⁸ Wo gbɔ ηrɔ de Mawu nyɔ wema mɔ bɔ:

«Èkpɔ kɔ η àgbɔtɔ wo krɔ nɔ afɔ do, i na gejen a i nyi,

èkpɔ ganngan kɔ cɔ nɔ amɔ gɔjen a i ì nyi»

Amɔ hunna wo krɔ nɔ afɔ dɔ η, dɔ wo gbɔ bɔ yewo η ka zɔn dɔ Mawu nyɔ a ji o, yeidɔ ɛnu hunna dɔ a jɔ dɔ wo ji. ⁹ Vɔ̀ a, miawo mi nyi àkɔta kɔ Mawu can a, i nyi ɛvɔsɔtɔ wo ha, kɔ wɔ nɔ ɛdɔ nɔ Èfyɔ Mawu a, i gbɔ nyi dukɔn kɔkɔ. Mawu ye dukɔn i mi nyi; i Mawu can mi nɔ mia cɔ lɔ zubru mɔ, va ye kɔkrɔ nyɔngbin a nu, cagbɔtɔ nɔ mia nu ye dɔ nyɔngbin wo. ¹⁰ Mi η nyi Mawu dɔ̀kɔn dɛdɛca o, vɔ̀ a, ifya mi nyi ye dukɔn. Mawu η kpɔ àdɔ̀nnɔ̀ mɔ nɔ mi dɛdɛca o, vɔ̀ a, ifya ɔ̀ kpɔ àdɔ̀nnɔ̀ mɔ nɔ mi.

Mi zan àgbɔ̀ sigbɔ̀ Mawu mɔsɔntɔ ɛnɔ̀

¹¹ Nɔ̀vinyɔ̀ vɔ̀vɔ̀ wo, miawo kɔ nyi amɔjro, i nyi ɛmɔzɔntɔ lɔ anyigban ɛla ji awo a, η lɔ byɔ mi bɔ: Mi η ka gbɔ miadɔ̀kiwo dɛ nɔ ɔjro vɔɛn kɔ wɔ nɔ àhwà kidɔ mi a. ¹² Mi zan àgbɔ̀ nyɔɛ lɔ maxɔsɔtɔ wo domɔ, ɛnɔ̀ a, nɔ wo va lɔ xonu dɔ mia η bɔ mi nyi ɛnuvɔɛwɔtɔ

ca a, wó a va kpó miadó nyɛ wo, i la kafu Mawu gbə kikə a va ji wo kpó a.

Ɛnu kə xɔsɛtɔ wo ɔo a wɔ a

¹³ Mi cɔ miadókiwo hwe də agbɛtɔ cɛkpakpa wo see gɔmɛ, cagbɛ Àxotɔ tɔ: Mi cɔ miadókiwo hwe nə əfyɔgan kə kra àcɛ nə amə wo see a. ¹⁴ Mi cɔ miadókiwo hwe nə ədùgan wo; woo kə əfyɔgan a dɔ ɔiɔa, nə wo a dɔn ɛto nə ənuvɔɛn wɔtɔ wo, i la kafu amə kə wɔ nə ənyɔcɛ awo. ¹⁵ Ɖo ənu kə Mawu ji nɔ a, i nyi mia wɔ nə ənyɔcɛ, cagbɛtɔ nə xronɔ wo kidə ənumanyatɔ wo ɲ ka kpɔ ənyɔ ɔə i a nu o. ¹⁶ Mi nɔ àgbɛ sigbɛ amə kə lə ɔəkiasi mə ənə, kpɔ mi ɲ ka cɔ aməɔkisi jəjə ye gbə hunna a, sə cɔn ənuvɔɛn o, vɔ a, mi nɔ àgbɛ sigbɛ Mawuməsəntɔ ənə. ¹⁷ Mi ɔo bɛbɛ nə àmɛ wo see, i rɔn mia nɔvi xɔsɛtɔ wo, i vɔnvɔn nə Mawu, i ɔo bɛbɛ nə əfyɔ.

Ɛnu kə aməsəntɔ ɔo a wɔ nə əgan a

¹⁸ Aməsəntɔ wo mi cɔ miadókiwo hwe nə mia gan wo kidə bɛbɛ ganɲan, kpɔ ɲ nyi ɛgan nyɔɲgbɛn kə nyɔxomə a ɔəɔə ɲ i o, vɔ a, mia ɔo e nə ɛgan kə nyra àdɛ awo ca. ¹⁹ Nə mi doji i lə sə vɔvɔ kə mi ɲ ɔo la sə a o, cagbɛ kə mi ka nɔ əgbəji nə Mawu tɔ a, ənu nyɔɲgbɛn i. ²⁰ Nə i nyi àgɛ kə mi jə a i dɔ i wo lə xo mi, i mi doji ɔə a, ənyɔcɛ kee i lə mə nə mi? Vɔ a, nə i nyi ənyɔcɛ kə mi wɔ a i dɔ, i mi lə sə vɔvɔ, i doji ɔə a; ənu nyɔɲgbɛn i ì nyi lə Mawu ɲkɔ. ²¹ Ɛnu hunna i Mawu yɔ mi nɔ, ɔo Kriso sə vɔvɔ də mia ta, i gbə ye kpɔɔəɲ ɔə nə mi, cagbɛ nə mia cɔ àfɔ də ye fɔ domə.

²² *Kriso ñ ja àgò dɛ o, kpɔ vɛxo nyɔ dɛ ñ do lɛ ɛnù mɛ nɛ ɛ kpɔ gbɛdɛ o.*

²³ Kɛ wo zù i a, ñ zù amɛ dɛ o, kɛ wo dɛ aya nɛ ɛ a, ñ ka atabu nɛ amɛ dɛ o; ɛ cɔ dɛkia dɛ àsi nɛ Mawu kɛ dɔ nɛ kojo jɔɔ a. ²⁴ Ɛ lɔ mía gɔjɔjɔ wo dɛ ye ñtiran mɛ yi aticoga ji, nɛ mí ñ ka gbɛ nɔ àgbɛ nɛ àgò jɔjɔ o, vò a, mía nɔ àgbɛ nɛ ɛnujɔɔ wɔwɔ. To ye bikpa wo mɛ i ɛdò vɔ nɛ mi. ²⁵ Dɔ dɛdɛca a, mi wɔdɛ sigbɛ arengbɔ kɛ lɛ bu awo ɛnɛ, vò a, ifya mi trɔva arengbɔnyitɔ kɛ cɔ nɛ mi a gbɔ.

Acu kidɛ asi

3 Miacawo nyɔrun wo, mi cɔ miadɛkiwo hwe nɛ mia cu wo, cagbɛtɔ nɛ amɛdɛ lɛ wo mɛ i ñ xɔ Mawunyo sɛ o a, mia dɔn ɛ to mia zanzan mɛ nɛ a xɔsɛ; ñ gbɛ byɔ bɛ mía nu ɛnyɔ dɛ o, ² dɔ wo a kpɔ dɛ mia zanzan nyɔngbin kidɛ bùbù kɛ mi dɔ a ñ. ³ Mia nu cɔcɔ ñ ka nyi ɛnu kɛ wo a kpɔ lɛ ñtiran ñ, sigbɛ ɛdà brabra, cikanuwo, kidɛ awu xɔ àfi wo dodo o. ⁴ Vò a, mi ji àcɔ xomɛtɔ kɛ ñ danɛhɛn a o, ye i nyi fâfa kidɛ vòvò kpɔkpɔ lɛ aye mɛ, àcɔ hunna i nyi ɛnu xɔ àfi tan lɛ Mawu ñkɔ. ⁵ Nɛnɛ i nyɔru dɛdɛca tɔ kɛ bu nɛ Mawu, i cɔ nɛ wo ñkuvidɔdɔ dɛ ji dɛ awo ba nɛ àcɔ nɛ wɔdɛkiwo mɔ a nɛ. Wó cɔ nɛ wɔdɛkiwo hwe nɛ wo cu wo. ⁶ Nɔnɔmɛ hunna i Sarà wɔdɛ, i sɛ nɛ ɛtonu nɛ acu a Abraxamù, i na yo ɛ bɛ: «Tiin Xotɔ.» Nɛ mi wɔ nɛ ɛnyɔɛ, i mi ñ gbɛ miadɛkiwo dɛ i ɛnuɔdɛ do vònvòn nɛ mi o, ɛnɛ a, mi trɔzun ɛvia nyɔru wo. ⁷ Nɛnɛ kɛ a, miawo àcu wo, mia nya bɛ mia si wo ñ wɔ ñusɛn dɛ dɔ mi o, mi kpɔ nɛ dɛ hunna ñ, i zan nɛ agbɛ nyɔngbin kidɛ wo, mi dɔ nɛ bùbù nɛ wo; dɔ mi kidɛ wo i Mawu na ɛnu nana àgbɛ jɔ a àgbɛ tɔ. Mi wɔ nɛ ɛnu ɛnɛ, nɛ ɛnu dɛken ñ ka dɔ ɛdɛ kɛ mi xɔ nɔ awo tɛ o.

Mi gbə ənuvɔɛn wɔwɔ dɛ i wɔ ənyɔɛ.

⁸I la sɛ vɔ ɛ a, miawo see mi wɔ susu dɛkenya dɛ, i a sɛ nɛ ənugɔmɛ nɛ miadɛkiwo. Mi dɔ rɔnrɔn nɛ miadɛkiwo sigbɛ nɔvi wo ənɛ, mi kpɔ nɛ àdɔnnù mɛ nɛ amɛ, i cɔ nɛ miadɛkiwo hwe. ⁹Mi ɛ ka cɔ əvɔɛn tu əvɔɛn fɛn o, nɔmi mi ɛ ka cɔ əzu tu əzu fɛn o, vɔ a, mi yra nɛ amɛ wo, dɔ hunna i wo yɔ mi nɔ, cagbɛ nɛ mia dɔ̀ yayra ye gù. ¹⁰Yeido i, wo ɛrɔ dɛ Mawunyo wema mɛ bɛ:

Amɛ kɛ ji a sɛ àgbɛ̀ ye vivi,

i ji bɛ̀ àgbɛ̀ na nyo nɛ ye a,

ɛ dɔ a nu nɛ ənyɔvɔɛn dɛ amɛ ɛ o,

ɛ dɔ a xo nɛ əvi o.

¹¹*Na gbɛ̀ əvɔɛn wɔwɔ dɛ, i a wɔ nɛ ənyɔɛ;*

a ji nɛ fàfa, i a ji nɛ ɛ yikɔ gàsiagàma.

¹²*dɔ ɛtɔhɔnɔ ye ɛkuvɛ lɛ amɛ kɛ wɔ nɛ ənujɔɔ wo ji*

à l'əgbɛ̀sɔsɔ mɛ i sɛ nɛ wo dɛxo;

Vɔ a, ɛtɔhɔnɔ cɔ nɛ dɛ ənuvɔɛwɔtɔ wo ji.»

¹³Nɛ mi dɛ nɛ vɔvɔ ənu l'ənyɔɛ wɔwɔ mɛ dɛɛ, mɛ ɛ la tɛ wɔ əvɔɛn dɛ mia ɛ? ¹⁴Vɔ a, nɛ i nyi bɛ mia sɛ vɔvɔ cagbɛ ənu jɔɔ wɔwɔ tɔ a, ənu nyo nɛ mi! Vɔnvɔn ɛ ka ji mi dɛ amɛdɛ ɛ o, kpɔ àdikà ɛ ka cɔ mi o. ¹⁵Vɔ a, mi cɔ bɔ̀bɔ̀ nɛ Kriso lɛ miaji mɛ sigbɛ mia Xɔtɔ ənɛ. Mi nɔ n'əgbɛ̀sɔsɔ mɛ dɛ gɛ̀dɛ̀syadɛ̀mɛ, i a na nɛ ənyɔci amɛ dɛ̀syadɛ̀ kɛ la ka ənyɔ mi sɛ dɛ ɛkuvɛdɔdɔ kɛ mi wɔdɛ a ɛ a. ¹⁶Vɔ a, mi wɔ ɛ kidɛ

bùbù kidə fāfa, kidə susu nyɔ̀ngbin, cagbətɔ̀ nə amə kə lə zù mi də zanzan nyɔ̀e kə mi lə zan lə Kriso mə a tɔ̀ a, amə awo na d̀ù ñkpən. ¹⁷Đo, nə i nyi Mawu əjro i a, ənyɔ̀ nə wo a sə v̀əvə lə ənyɔ̀e wɔ̀wɔ̀ mə, wugan wo a sə v̀əvə lə əvɔ̀en wɔ̀wɔ̀ mə. ¹⁸Đo, Kriso ñta sə v̀əvə zedeka tɔ̀tɔ̀ də àgbətɔ̀ wo see gɔ̀jəjə wo ta, ya kə nyi amə jɔ̀jɔ̀ a ku də amə kə ñ wɔ̀nə ənu jɔ̀jɔ̀ awo ta, cagbətɔ̀ nə à kprɔ̀ mi yi Mawu gbɔ̀, wo wù i lə ñtiran mə, v̀ə a, Gb̀ngb̀n Kɔ̀kɔ̀ trɔ̀ ɛ va àgbè. ¹⁹Gb̀ngb̀n hunna ji i ì to, i vɛ do əñənyɔ̀ nə Gb̀ngb̀n kə lə gakpamə d̀e awo, ²⁰amə hunna wo i nyi amə kə tri əto nə Mawu d̀edeca awo gakəmə Mawu xɔ̀ jìgbɔ̀d̀i d̀e, i Nɔ̀we lə kpa ətɔ̀jihun a. Amə hwedeka i d̀o ətɔ̀jihun a mə: Wo amənyi i d̀o mə i gan lə èci a si. ²¹Ənu kə ə d̀edə èci a nyi a i nyi Mawucilələ kə lə xɔ̀ miacawo gan ifya a, Mawucilələ a, ñ nyi d̀uxo ñtiran tɔ̀ wo i ì krɔ̀ nɔ̀ o, v̀ə a, è nyi sùsù nyɔ̀ngbin byɔ̀ byɔ̀ Mawu. Əku kə Yesu Kriso nyɔ̀ co a i d̀o i mi kpɔ̀ x̀dgan. ²²Yesu Kriso yi səxo, i kanren də d̀usimə d̀e nə Mawu ləfi Mawuñədɔ̀tɔ̀ wo, àcekpakpa wo kidə ñusən səxo tɔ̀ wo sə nə ətonu nə ɛ lə a.

Ənyɔ̀ bə wo a kran kidə əvɔ̀en wɔ̀wɔ̀

4 Kə Kriso sə v̀əvə lə ñtiran mə a, miacawo mi d̀o a bù susu hunna m̀ki, d̀o amə d̀esyadə kə sə v̀əvə lə ñtiran mə a, kran kidə àg̀jəjə. ²Ənə a, co ifya kəkə sə yi g̀kəmə mia nɔ̀ agbə nɔ̀ a, mi nɔ̀ agbə lə Mawu ye jro mə, ñ ka nyi də àgbətɔ̀ ye nu jojro mə o. ³Đo, d̀edeca a, àgbè kə maxɔ̀sətɔ̀ wo zan nɔ̀ a, i mi zan tañ. Mi zan àgbè lə ənuxođuxođu wɔ̀wɔ̀ mə, lə əjro vɔ̀en wo mə, lə àhanumu mə, l'ənuđudiga mə, l'ahànudiga mə kidə l'ənuaməsən nyɔ̀nyɔ̀nyɔ̀ wo sənsən mə. ⁴Ifya, ə kpaca wo bə mi ñ gbə lə sudu kidə wo l'ənu xođuxođu wɔ̀wɔ̀ digbə əyomə o, yeidɔ̀ i wó lə zu mi. ⁵V̀ə a, wó a va

ɔɔ ʔgbɛ kɛ wɔ zɛn ye gbɛ nɛ Mawu kɛ l'ɛgbɛsɔsɔmɛ ɔɛ i a ɔɔ kɔjɔ nɛ wɔ amɛ kɛ l'agbɛ kidɛ amɛkuku wɔ a. ⁶ Yeidɔ, wɔ dɔ ɛnɛ nyɛ nɛ amɛkuku wɔ ca; kɛ i nyi bɛ wɔ to kɔjɔɔɔɔ kɛ l'ɛtɛ kpɔ ʔgbɛtɔ wɔ see a mɛ di lɛ nɛtiran mɛ vɔ a, wɔ a nɔ ʔgbɛ to Gbɔngbɔn Kɔkɔ ji sigbɛ Mawu jro a.

Mawu ɛnujikipɔtɔ nyɛ a.

⁷ Ɖnu wɔ see vɔvɔnu tɛɔ, yeidɔ mi zɛn ɛnuanyatɔ wɔ gbɛ, mia ye na l'ɛtɛ nɛ mia tɛn xɔɔ. ⁸ Ɖnu kɛ lɛ vɛvɛɔ wugan ɛnuwɔ see a, i nyi, mi ɔɔ rɔnrɔn ganɛgan lɛ mia domɛ; ɔɔ rɔnrɔn cɔ nɛ ʔgbɛjɛjɛ sɔgbɔ kɛ amɛ. ⁹ Mi xɔ nɛ mia domɛ tɔ wɔ mɛjro, kpɔ mi i ka to nɛ ɛnyɔ dɛ i nɛ mi lɛ wɔ ɛ o. ¹⁰ Ɖnu nana kɛ Mawu na miawɔ ɔɛka ɔɛka a, mi zɛn wɔ i sɛ dɛ alb amɛbuwɔ ; ɛnɛ a, mia nyi ɛnujikipɔtɔ nyɔnɛbin nɛ Mawu ɛnu nana arɔkpa arɔkpa wɔ. ¹¹ Nɛ amɛ ɔɔ lɛ xonu a, na nu ɛnu kɛ Mawu nu nɛ ɛ bɛ na nu a. Nɛ amɛ ɔɔ lɛ wɔ amɛsɛntɔ dɔ a, na wɔ nɛ ɛ kidɛ nɛsɛn kɛ Mawu na ɛ a, nɛ a na kafukafu Mawu lɛ ɛnu wɔ see mɛ to Yesu Kriso kɛ tɔ nyi kafukafu kidɛ nɛsɛn kɛkɛ sɛ yi mavɔ a ji! Ami

Ɖnu nyɔ nɛ xɔsɛtɔ kɛ wɔ a d'aya nɔ awo

¹² Nɔvinyɛ vɛvɛ wɔ, tɛtɛkpɔ kɛ mɛ mi lɛ to, i i nyi vɛvɛ sɛsɛ ganɛgan i mi lɛ sɛ a, i ka kpaca mi, nɛ mia bu bɛ ɛnu kɛ i jɔ kpɔ gbɛɔɔ o i lɛ jɔ dɛ mia ji o. ¹³ Vɔ a, mi kpɔ jɛjɛ bɛ yewo ca yewo ɔɔ mɛmɛ lɛ vɛvɛ kɛ Kriso sɛ a mɛ, ɛnɛ a, gɔkɛmɛ ʔ ɔɔ ye nɛtikɔkɔ disa a, na nyi jɛjɛ kpɔkpɔ ganɛgan nɛ mi. ¹⁴ Nɛ wɔ lɛ zu mi cagbɛ Yesu Kriso tɔ kɛ mi nyi a, ɛji na jɔ mi, ɔɔ Mawu Gbɔngbɔn kɛ ɔɔ nɛ ye ganɛgan disa a lɛ miaji. ¹⁵ I ka nyi amɛwuwu, frafi, ɛnuvɛ wɔwɔ,

nɔmi ənùdaməbunɔ mə, i dɔ i wo lə də aya nə amə dɛ lə mia do mə o. ¹⁶Vɔ a, nə i nyi xəsətɔ kə i nyi a i dɔ i ì lə sə vəvə əhun, ŋkpən ŋ ka lə e o, vɔ a, na də akpə nə Mawu cagbə Kriso ŋkɔ kə lə ŋ a tɔ. ¹⁷Kojoɔɔɔɔ gà a i xo vɔ, i tɔji co Mawu ye xomətɔ wo ji jəŋkɔ. I nə i nyi míawo ji i kojoɔɔɔɔ a tɔji co dɛe, nə vɔvɔmə amə kə gbə əŋənyɔe Mawu tɔ awo tɔ la nyi mɔ? ¹⁸Mawunɔ wema nu bə:

«Nə xɔgan amə kə lə wɔ ənu jɔjɔ awo tɔ vaɔi dɔ ənə dɛe,

nə ənubadawɔtɔ kidə àgɔjɔtɔ wo tɔ la nyi mɔ?»

¹⁹Nə i nyi ənə a, amə kə lə sə vəvə sigbə Mawu jro mɔ awo, na cɔ woɔɔkiwo d'alɔ mə nə Xixəadɔtɔ, kə nɔnɔ əgbəji a; i a kpɔtɔ i lə wɔ ənunyɔe.

Mawu ye habɔbɔ

5 Ifya, ŋ lə də ŋusən ranmə nə əhabɔbɔməganxo, kə lə miamə awo. Əhabɔbɔməganxo i ŋ ca ŋ nyi sigbə wo maki, ŋ kpɔ vəvə kə Kriso sə awo, i a dɔ məma lə ŋtikɔkɔe kə Mawu la va dɛ disa a mə. Ənu kə ŋ lə dɔ wo a kə: ²Mi ləbə nə Mawu ye renha kə i cɔ də asi nə mi a, ŋ ka nyi bə wo kri i d'əkɔji nə mi o, vɔ a, mi wɔ ε kidə aye nyɔŋgbin sigbə Mawu jro a. Mi ŋ ka wɔ ε cagbə əhotɔ o, vɔ a, mi wɔ ε kidə bɔbi. ³Mi ŋ ka ji a kpa nə àce gannaganna nə amə kə wo cɔ də asi nə mi bə mia lə kpɔ woji a wo o, vɔ a, mi nyi kpɔdəŋ nə arenha a. ⁴Ənə a, gəkəmə arenkpɔtɔ wo gan a la va a, mia xɔ əjidiɔɔkuku bɔbɔtɔ kə ŋ danəhən gbəɔɔ a o. ⁵Nənə kə a, dɛkeje wo mi s'ətonu nə əhabɔbɔməganxo wo. Miawo see mi cɔ nə miadɛkiwo hwe lə miadɛkiwo domə. Dɔ wo ŋrɔ də Mawunɔ wema a mə bə: «Mawu ŋ rɔn nə akɔwɔtɔ wo nyɔ gbɔ o, vɔ a, é nyɔ nə xomə də amə

kə cɔ nə woɖekiwo hwe awo ŋ.» ⁶Yeido, mi cɔ miadɛkiwo hwe dɛ Mawu ye lɔ ŋusɛntɔ a gɔmɛ, nə a va cɔ mi dɛ àji lɛ gàkɛmɛ i ɖo ɖɛ a. ⁷Mi dro ənu kɛ lɛ do b̀̀kɔpɔ nə mi awo see gban dɛ Mawu ji, ɖo yeŋta i lɛnɛbɛ nə mi. ⁸Aye na l'ətɛ nə mi! nə mi a nɔŋ ɖo mia kɛtɔ Rɛgba lɛ xixra dɛ mi, sigbɛ jaŋta kɛ lɛ àdan ji, i lɛ ji amɛ kɛ a vu ɖ̀̀ a ənɛ. ⁹Mi sɛnɔ lɛ Rɛgba ŋkɔ i rikɛ lɛ xɔsɛ mɛ, mia nya bɛ v̀̀vɛ ɖɛkenya i mi kidɛ mia nɔvi xɔsɛtɔ kɛ lɛ xixɛ a mɛ awo see lɛ sɛ. ¹⁰V̀̀ a, g̀̀mɛ hɔɖɛka i mia sɛ v̀̀vɛ nɔ. Ɖo Mawu kɛ na nə afɛnu wo see amɛ a, i yɔ mi nə mia ɖo m̀̀ma lɛ ye bubu mavɔ mavɔ a mɛ, lɛ ɖɛka wɔwɔ mɛ kidɛ Kriso. Yeŋta, la wɔ i mia s̀̀gbɛ, i rikɛ, i a do ŋusɛn mi, i la cɔ mi rikɛ dɛ g̀̀mɛɖokpɛ nỳ̀ŋgbin ji. ¹¹Ŋusɛn na nyi yetɔ kɛkɛ sɛ yi mavɔ. Ami!

Piyɛ ci wo i tu əta nə wema a.

¹²Silasɛ, kɛ ŋ sɛ kpɔnɔ nɔvi əgbɛji nɔtɔ lɛ xɔsɛ mɛ a, i dɛ alɔ ŋ i ŋrɔ wema cukuvi əla ɖiɖa mi. Ŋ ŋrɔ ɛ i sɛ dɛ ŋusɛn ranmɛ nə mi, i sɛ na mi k̀̀kadɛji bɛ, Mawu ye fɛnu àd̀̀do tɔ a mɛ i mi lɛ. ¹³Ɖhabɔbɔ Mawutɔ kɛ lɛ Babilɔnu, i Mawu can sigbɛ miawo m̀̀ki a lɛ ci mi, əvinyɛ Makɛ ca lɛ ci mi. ¹⁴Mi ci miadomɛ tɔ wo, i kpɔra asikɔ nə miadomɛ tɔ wo lɛ r̀̀nr̀̀n mɛ. F̀̀fa na nyi miawo kɛ lɛ Kriso mɛ awo see tɔ!